

SÄKERHETS DATABLAD

FONTEZINC HARDENER

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn : FONTEZINC HARDENER
Produktbeskrivning : Härdare.

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Måleriarbete

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör

Tikkurila Sverige AB
120 86 Stockholm
Sweden
Telefon +46 (0)8 7756000
Fax +46 (0)8 775 62 40

Tillverkare eller Distributör

Tikkurila Oyj
PB 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telefon +358 20 191 2000

e-mailadress till den : Tikkurila Oyj,
person som är ansvarig : Produktsäkerhetstjänst,
för detta säkerhetsdatablad e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Telefonnummer : 112
(24h)

Nationellt rådgivande organ/Giftinformationscentralen

Telefonnummer : +46 8331231 Kontorstid

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition : Blandning

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
Skin Sens. 1, H317
Aquatic Chronic 3, H412

Produkten är klassificerad som farlig enligt förordning (EG) 1272/2008 med ändringar.

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram :

Signalord : Fara

Faroangivelser	: H315 - Irriterar huden. H317 - Kan orsaka allergisk hudreaktion. H318 - Orsakar allvarliga ögonskador. H412 - Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
Skyddsangivelser	
Allmänt	: Ej tillämbart.
Förebyggande	: P261 - Undvik att inandas dimma/ångor/sprej. P280 - Använd skyddshandskar/skyddskläder och ögonskydd/ansiktsskydd. P284 - Vid otillräcklig ventilation, använd andningsskydd. P273 - Undvik utsläpp till miljön.
Åtgärder	: P305 + P351 + P338 + P310 - VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. P302 + P352 - VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.
Förvaring	: Ej tillämbart.
Avfall	: Ej tillämbart.
Farliga beståndsdelar	: Isoforondiamin m-fenylbis(metylamin)
Kompletterande märkningselement	: Ej tillämbart.

2.3 Andra faror

Andra faror som inte orsakar klassificering : Inte känd.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar : Blandning

Produktens/ beståndsdelens namn	Identifierare	%	Klassificering Förordning (EG) nr 1272/2008 [CLP]	Anmärkningar
Alifatisk polyamin addukt	CAS: 160192-66-5	≥10 - <25	Aquatic Chronic 2, H411	-
isoforondiamin	REACH #: 01-2119514687-32 EC: 220-666-8 CAS: 2855-13-2 Index: 612-067-00-9	<2,5	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Skin Corr. 1B, H314 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412	-
m-fenylbis(metylamin)	REACH #: 01-2119480150-50 EC: 216-032-5 CAS: 1477-55-0	<2,5	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332 Skin Corr. 1B, H314 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412 Se avsnitt 16 för ovannämnda faroangivelser i fulltext.	-

Såvitt leverantören vet finns det inga ytterligare beståndsdelar i produkten som i tillämpliga koncentrationer klassificeras som farliga för hälsa eller miljö och för vilka ett hygieniskt gränsvärde, PBT eller vPvB har fastställts och som därför borde redogöras för i detta avsnitt.

Hygieniska gränsvärden, om sådana finns, redovisas i avsnitt 8.

Anmärkningar, om angivna, refererar till Anmärkningar givna i Bilaga VI, förordning 1272/2008.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	: Vid minsta osäkerhet eller om besvär kvarstår, kontakta läkare. Visa om möjligt detta säkerhetsdatablad eller etikett för jourhavande läkare.
Kontakt med ögonen	: Kontrollera och ta bort eventuella kontaktlinser. Skölj omedelbart ögonen med ljummet vatten, håll ögonlocken öppna. Fortsätt att skölja i åtminstone 20 minuter. Kontakta omedelbart läkare.

Inandning	: Sörj för frisk luft. Håll personen varm och i vila.
Hudkontakt	: Avlägsna förorenade kläder och skor. Tvätta huden noggrant med tvål och vatten eller hudrengöringskräm. Använd INTE lösningsmedel eller förtunning. Konsultera läkare om symptom uppstår.
Förtäring	: Om produkten svalts av misstag, skölj munnen med rikligt med vatten (bara om personen är vid medvetande) och sök omedelbart läkarvård. Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Framkalla INTE kräkning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Orsakar allvarliga ögonskador.

Irriterar huden.

Kan orsaka allergisk hudreaktion.

Ytterligare information om hälsoeffekter och symptom finns i avsnitt 11.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Inga.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel : Använd släckningsmedel lämpligt för den omgivande branden. Rekommenderas: Alkoholresistent skum, kolsyra, pulver eller finfördelad vattenstråle/dimma.

Olämpliga släckmedel : Använd ej direkt vattenstråle som kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Faror som ämnet eller blandningen kan medföra : Produkten är inte klassificerad som brandfarlig. Brand kan ge upphov till tät svart rök. Exponering för sönderdelningsprodukter kan utgöra en hälsofara.

Farliga förbränningsprodukter : Vid höga temperaturer kan farliga sönderdelningsprodukter bildas, som till exempel kolmonoxid, koldioxid, rök, kväveoxider etc.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Speciella skyddsåtgärder för brandpersonal : Använd spridd vattenstråle för att hålla behållare exponerade för brand kalla. Detta ämne är farligt för vattenlevande organismer. Släckvatten som är förorenat med denna produkt måste vallas in och hindras från att nå vattenvägar och avlopp.

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Brandmän skall bära lämplig skyddsutrustning och tryckluftsapparat med övertryck (SCBA) och heltäckande ansiktsmask.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer : Sörj för god ventilation. Undvik inandning av ånga och dimma. Undvik direkt hudkontakt med produkten. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder : Farlig för vattenmiljön. Får inte släppas ut till avlopp, vattendrag eller mark.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering : Valla in med icke brännbart absorberande material t.ex. sand, jord vermikulit, kiselgur och samla upp i lämplig behållare för omhändertagande enligt lokala föreskrifter. Rengör området med vatten eller lämpligt rengöringsmedel. Undvik organiska lösningsmedel.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt : Se avsnitt 1 för kontaktinformation i en nödsituation. Ytterligare information om avfallshantering finns i avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

- 7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering** : Användaren bör undvika att utsätta sig för hudkontakt, sprutdimma och ångor från produkten. Undvik inandning av slipdamm. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8. Intag av mat och dryck samt rökning ska vara förbjudet på områden där den här produkten hanteras och lagras. Tvätta händerna före pauser och omedelbart efter hantering av produkten. Undvik utsläpp i miljön.
- 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet** : Förvaras skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats, åtskild från oförenliga ämnen (se Avsnitt 10). Förpackningen förvaras väl tillsluten. Öppnad behållare skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Får inte förvaras i omärkta behållare. Rekommenderad lagringstemperatur är mellan +5°C och +25°C. Förvaras frostfritt. Lagras enligt gällande bestämmelser.
- 7.3 Specifik slutanvändning** : Inga.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Inget känt hygieniskt gränsvärde.

- Rekommenderade kontrollåtgärder** : Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, kan det behövas uppföljning av arbetsplatsens luft eller biologisk uppföljning för att fastställa ventilationens eller andra kontrollåtgärdernas effektivitet och/eller om det är nödvändigt att använda andningsskydd.

DNEL/DMEL

Inga DNEL/DMEL-värden tillgängliga.

PNEC

Inga PNEC-värden tillgängliga.

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Sörj för god ventilation. Om möjligt bör detta uppnås genom punktutsug och god frånluftsventilation. Om inte detta räcker för att hålla koncentrationer av partiklar och lösningsmedelsångor under det hygieniska gränsvärdet skall lämpligt andningsskydd användas (se även "Personlig skyddsutrustning" för den andra komponenten). Ombesörj en lätt tillgänglig ögonsköljningsstation. Tillse att gällande arbetsmiljölagstiftning följs.

Individuella skyddsåtgärder

- Ögonskydd/ansiktsskydd** : Använd skyddsglasögon eller ansiktsskydd (EN166).
- Handskydd** : Använd alltid godkända kemikaliebeständiga skyddshandskar. Handskar bör bytas regelmässigt och om det finns minsta tecken på skador i handskmaterialet. Handsktillverkarens anvisningar och information om användning, förvaring, underhåll och byte måste följas.
Rekommenderad handskmaterial (EN374):
< 1 timme (genomträngningstid): nitrilgummi, butylgummi
> 8 timmar (genomträngningstid): laminerad plastfolie
Rekommenderas inte: PVC- eller naturgummi (latex) handskar
- Hudskydd** : Använd lämpliga skyddskläder.
- Andningsskydd** : Om ventilationen är otillräcklig vid sprutapplicering skall lämpligt andningsskydd med AP filter, gas- och partikelfilter (EN405:2001) användas. Använd halv- eller helmask med gasfilter typ A, kombinerat med partikelfilter P2 vid slipning (EN140:1998, EN405:2001). Vid långvarig exponering rekommenderas fläktassisterat andningsskydd eller friskluftsmask (EN12941:1998). Var noga med att använda en godkänd/certifierad andningsapparat eller likvärdigt. Kontrollera att masken är tät och byt filter i god tid.
- Begränsning av miljöexponeringen** : För information om åtgärder för att begränsa miljöexponeringen, se avsnitt 13 för avfallshantering, avsnitt 7 för hantering och lagring och avsnitt 1.2 för relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende

Fysikaliskt tillstånd	: Vätska.
Färg	: Klar.
Lukt	: Stark.
Lukttröskel	: Ej relevant för riskbedömningen av produkten.
PH-värde	: Ej relevant för riskbedömningen av produkten.
Smältpunkt/frys punkt	: Ej tillgängligt.
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	: Ej tillgängligt.
Flampunkt	: >100 °C
Avdunstningshastighet	: Ej tillgängligt.
Brandfarlighet (fast form, gas)	: Ej tillämplig. Vätskeformig produkt.
Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	: Ej tillgängligt.
Ångtryck	: Ej tillgängligt.
Ångdensitet	: Ej tillgängligt.
Densitet	: 1,7 g/cm ³
Löslighet	: Blandbar med vatten.
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	: Ej tillgängligt.
Självantändningstemperatur	: Ej tillgängligt.
Sönderfallstemperatur	: Ej relevant för riskbedömningen av produkten.
Viskositet	: Ej relevant för riskbedömningen av produkten.
Explosiva egenskaper	: Innehåller inga explosiva ämnen.
Oxiderande egenskaper	: Inga oxiderande beståndsdelar.

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Se Avsnitt 10.5.
10.2 Kemisk stabilitet	: Stabil under rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden (se Avsnitt 7).
10.3 Risken för farliga reaktioner	: Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	: Undvik stark värme och kyla.
10.5 Oförenliga material	: Undvik kontakt med följande ämnen för att undvika starkt exoterma reaktioner: oxiderande ämnen starka syror starka alkalier
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	: Vid höga temperaturer kan farliga sönderdelningsprodukter bildas, som till exempel kolmonoxid, koldioxid, rök, kväveoxider etc.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Det finns inga testdata tillgängliga om själva produkten.

Produkten är klassificerad som farlig enligt förordning (EG) 1272/2008 med ändringar.

Långvarig exponering av sprutdimma kan medföra irritation i andningsvägarna. Upprepad eller långvarig hudkontakt kan ge upphov till allergiskt kontakteksem.

Akut toxicitet

Produkts/ beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Dos	Exponering
Isoporondiamin	LD50 Oral	Råtta	1030 mg/kg	-
m-fenylbis(metylamin)	LC50 Inandning Ånga	Råtta	2,4 mg/l	4 timmar
	LD50 Oral	Råtta	930 mg/kg	-

Inte klassificerad.

Irritation/Korrosion

Irriterar huden. Orsakar allvarliga ögonskador.

Allergiframkallande

Kan orsaka allergisk hudreaktion.

Mutagenicitet

Inte klassificerad.

Cancerogenitet

Inte klassificerad.

Reproduktionstoxicitet

Inte klassificerad.

Fosterskador

Inte klassificerad.

Specifik organotoxicitet – enstaka exponering

Inte klassificerad.

Specifik organotoxicitet – upprepad exponering

Inte klassificerad.

Fara vid aspiration

Inte klassificerad.

AVSNITT 12: Ekologisk information

Ekologiska tester har inte utförts på produkten.

Får inte släppas ut till avlopp, vattendrag eller mark.

Denna produkt är klassificerad som miljöfarligt enligt förordning (EG) 1272/2008.

Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

12.1 Toxicitet

Produkts/ beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Exponering
m-fenylbis(metylamin)	Akut EC50 12 mg/l	Alger - Scenedesmus subspicatus	72 timmar
	Akut EC50 15,2 mg/l	Daphnia	48 timmar
	Akut LC50 75 mg/l	Fisk	96 timmar
	Kronisk NOEC 4,7 mg/l	Daphnia	21 dagar

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

: Ingen specifik data.

12.3

Bioackumuleringsförmåga

Produktens/ beståndsdelens namn	LogP _{ow}	Biokoncentrationsfaktor [BCF]	Potential
m-fenylenbis(metylammin)	0,18	2,69	låg
isoforondiamin	0,99	-	låg

12.4 Rörlighet i jord

Fördelningskoefficient
jord/vatten (K_{oc}) : Ej tillgängligt.

Rörlighet : Ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT : Ej tillämpbart.

vPvB : Ej tillämpbart.

12.6 Andra skadliga effekter : Ej tillgängligt.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallsbehandlingsmetoder : Samla upp produktrester i lämpliga avfallsbehållare. Flytande rester och tvättvätska utgör farligt avfall och ska inte hållas ut i avloppet, utan hanteras enligt lokala föreskrifter. Produktrester ska lämnas till mottagare som är godkänd att ta emot avfallstypen.

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
08 01 11*	Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

Om denna produkt blandas med annat avfall, gäller den ursprungliga avfallskoden kanske inte längre och blandningen måste ges en rätt kod. Ytterligare information finns hos den lokala avfallsmyndigheten.

Förpackning

Avfallsbehandlingsmetoder : Tomma förpackningar lämnas för återvinning eller omhändertagande i enlighet med lokala regler.

Speciella försiktighetsåtgärder : Ingen ytterligare information.

AVSNITT 14: Transportinformation

Denna produkt är inte klassificerad som farligt gods enligt ADR/RID, IMDG, IATA.

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	Inte reglerad.	Not regulated.	Not regulated.
14.2 Officiell transportbenämning	-	-	-
14.3 Faroklass för transport	-	-	-
14.4 Förpackningsgrupp	-	-	-

14.5 Miljöfaror	Nej.	No.	No.
Ytterligare information	-	-	-

14.6 Särskilda skyddsåtgärder : **Transport inom användarens område:** transportera alltid produkten i upprättstående, slutna och säkra behållare. Säkerställ att personer som transporterar produkten vet vad som ska göras i händelse av olycka eller spill.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till Marpol 73/78 och IBC-koden : Ej tillgängligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH)

Övriga EU-föreskrifter

Europeisk förteckning : Ej fastställd.

Nationella föreskrifter

Brandfarlig vätska klass (SRVFS 2005:10) : Ej tillämbart.

Referenser : Sverige bör man vid hantering av produkten följa Arbetsmiljöverkets författningssamling om hårdplaster AFS 2005:18. Observera Arbetsmiljöverkets gällande föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker AFS 2014:43, 37 §§ vid hanteringen av produkten.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning : Denna produkt innehåller ämnen för vilka kemikaliesäkerhetsbedömning ännu inte gjorts.

AVSNITT 16: Annan information

Indikerar uppgifter som har ändrats sedan föregående version.

Förkortningar och akronymer : ATE = Uppskattad akut toxicitet
 CLP = Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1272/2009 (CLP) om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
 DMEL = Härledd nivå för minimal effekt (Derived Minimal Effect Level)
 DNEL = Härledd noll-effekt nivå (Derived No Effect Level)
 EUH-farogivelseser = kompletterande farogivelseser enligt CLP
 PBT = Persistenta, bioackumulerande och toxiska
 PNEC = Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt
 RRN = REACH registreringsnummer
 vPvB = Mycket persistenta och mycket bioackumulerande

Procedur som använts för att härleda klassificeringen i enlighet med förordningen (EG) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

	Klassificering	Skäl
Skin Irrit. 2, H315		Beräkningsmetod
Eye Dam. 1, H318		Beräkningsmetod
Skin Sens. 1, H317		Beräkningsmetod
Aquatic Chronic 3, H412		Beräkningsmetod
Farogivelseserna i fulltext	: H302 Skadligt vid förtäring. H312 Skadligt vid hudkontakt. H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. H315 Irriterar huden. H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion. H318 Orsakar allvarliga ögonskador. H332 Skadligt vid inandning. H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter. H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.	

Klassificeringar i fulltext [CLP/GHS]	: Acute Tox. 4, H302	AKUT TOXICITET (oral) - Kategori 4
	Acute Tox. 4, H312	AKUT TOXICITET (dermal) - Kategori 4
	Acute Tox. 4, H332	AKUT TOXICITET (inandning) - Kategori 4
	Aquatic Chronic 2, H411	FARA FÖR SKADLIGA LÅNGTIDSEFFEKTER (FÖR VATTENMILJÖN) - Kategori 2
	Aquatic Chronic 3, H412	FARA FÖR SKADLIGA LÅNGTIDSEFFEKTER (FÖR VATTENMILJÖN) - Kategori 3
	Eye Dam. 1, H318	ALLVARLIG ÖGONSKADA ELLER ÖGONIRRITATION - Kategori 1
	Skin Corr. 1B, H314	FRÄTANDE ELLER IRRITERANDE PÅ HUDEN - Kategori 1B
	Skin Irrit. 2, H315	FRÄTANDE ELLER IRRITERANDE PÅ HUDEN - Kategori 2
Skin Sens. 1, H317	HUDSENSIBILISERING - Kategori 1	

Utgivningsdatum/
Revisionsdatum : 22-09-2017

Datum för tidigare utgåva : 03-06-2015

Version : 2

Meddelande till läsaren

Säkerhetsdatabladet är utformat i enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), bilaga II (EU) nr 830/2015. Informationen på detta säkerhetsdatablad är baserat på våra nuvarande kunskaper samt gällande EU- och nationell lagstiftning. Informationen på säkerhetsdatabladet är ämnad som en beskrivning av säkerhetskraven för produkten och ingen garanti för produktens egenskaper.